T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 13.11.2026
Sayı: 3607

53327

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Dışişleri Bakanı Sayın Hakan FİDAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Dr. Jale Nur SÜLLÜ
Eskişehir Milletvekili

Türkiye ile Avrupa Birliği (AB) arasında 16 Aralık 2013 tarihinde başlatılan Vize Serbestisi Diyaloğu kapsamında, Türk vatandaşlarının Schengen bölgesine kısa süreli seyahatlerinde vize muafiyetinden yararlanabilmesi için, 72 kriter belirlenmiştir. Avrupa Komisyonu, 65 kriterin karşılandığını teyit etmiş, 2018 yılında bir kriterin daha tamamlanmasıyla geriye 6 kriterin kaldığı duyurulmuştur. Aradan geçen yıllara karşın, eksik kriterlerin tamamlanamaması, milyonlarca vatandaşımızın vize başvurularında randevu bulamama, uzun bekleme süreleri, yüksek maliyetler ve ret kararlarıyla karşı karşıya kalmasına neden olmaktadır.

Vize serbestisi, yalnızca seyahat kolaylığı değil; Türkiye'nin AB ile ilişkileri, ekonomik bütünleşmesi ve vatandaşlarımızın eşit koşullarda hareket edebilmesi bakımından da önem taşımaktadır.

Nitekim, 12 Kasım 2026 tarihli Ekonomim Gazetesi'nde yayımlanan haberde, Uluslararası Nakliyeciler Derneği (UND) Yönetim Kurulu Başkanı Şerafettin Aras'ın açıklamalarına yer verilmiş; Bulgaristan'ın, Avrupa Birliği'nin yönlendirmesiyle Türk TIR şoförlerine D tipi vize verilmesi konusunda görüşmelerin başladığı bilgisi aktarılmıştır. Haberde ayrıca profesyonel sürücülerin Schengen vizesi başvurularında yaşadıkları randevu sorunları, vize sürelerinin yetersizliği ve belirsizliklerin Türkiye'nin ihracatına ve lojistik sektörünün rekabet gücüne etkileri vurgulanmıştır.

Öte yandan, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz Ağustos 2026'da kalan 6 kriterin tamamlanmasına yönelik kurumlar arası çalışma başlatıldığını açıklamış; Ekim 2026'da ise kişisel verilerin korunmasına ilişkin mevzuat konusunda AB Komisyonu ile teknik görüşme aşamasına geçildiği basına yansımıştır.

Ancak bu gelişmelerin sonuçlanması, yalnızca belirli meslek gruplarına yönelik geçici veya sektörel kolaylıklar sağlanmasıyla sınırlı kalmamalıdır. Türkiye'nin yıllardır tamamlayamadığı vize serbestisi sürecinin bütün vatandaşlarımızı kapsayacak şekilde ilerletilmesi, kalan kriterler konusunda şeffaf bir yol haritası oluşturulması ve AB tarafının sorumluluklarının da diplomatik girişimlerle masaya getirilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1) Bulgaristan'ın AB'nin yönlendirmesiyle Türk TIR şoförlerine D tipi vize verilmesi konusunda görüşmelere başladığı bilgisi, Bakanlığınızca teyit edilmekte midir? Bu görüşmeler hangi tarihte, hangi kurumlar ve ülkeler arasında başlatılmıştır? Türkiye'yi temsilen hangi kurumlar sürece katılmaktadır?

2) Türk TIR şoförlerine D tipi vize verilmesine yönelik görüşmelerde nasıl bir model üzerinde durulmaktadır? Bu uygulamanın yalnızca Bulgaristan üzerinden yürütülmesi mi yoksa, diğer AB ülkelerine de yaygınlaştırılması mı hedeflenmektedir? Uygulamanın kapsamı, yararlanıcı sayısı ve hayata geçirilme takvimi nedir?
3) D tipi vize uygulamasının hayata geçirilmesi, Türk vatandaşlarının kısa süreli seyahatlerinde vize muafiyetini hedefleyen AB Vize Serbestisi Diyaloğu'ndan bağımsız, mesleki ve sektörel bir kolaylık olarak mı değerlendirilmektedir? Bakanlığınız, TIR şoförleri başta olmak üzere farklı meslek gruplarının karşılaştığı vize sorunlarının kalıcı çözümü için, AB nezdinde hangi girişimlerde bulunmaktadır?
4) AB vize serbestisi için karşılanması beklenen son 6 kriterin her biri bakımından mevcut durum nedir? Özellikle terörle mücadele mevzuatı, Europol ile operasyonel işbirliği, GRECO tavsiyeleri, kişisel verilerin korunması, AB üyesi ülkelerle adli işbirliği ve Geri Kabul Anlaşması'nın uygulanmasına ilişkin hangi somut adımlar atılmıştır? Her bir kriterin tamamlanması için, bir takvim belirlenmiş midir?
5) Ağustos 2026'da başlatıldığı açıklanan kurumlar arası çalışmalar kapsamında, kişisel verilerin korunmasına ilişkin mevzuat değişikliği konusunda AB Komisyonu ile yürütülen teknik görüşmeler hangi aşamadadır? Bu düzenlemenin Europol ile operasyonel iş birliği anlaşmasının imzalanması ve diğer kriterlerin karşılanması üzerindeki etkisine dair takvim oluşturulmuş mudur?
6) Türkiye'nin eksik kalan 6 kriteri yerine getirmesi için, gerekli adımları atmasının yanı sıra, AB'nin de vize serbestisi sürecindeki siyasi ve kurumsal sorumluluklarını yerine getirmesi amacıyla hangi diplomatik girişimlerde bulunulmaktadır? AB tarafından Türkiye'ye yönelik beklentiler ve sürecin tamamlanmasına ilişkin somut takvim var mıdır?
7) Türkiye'nin 2013 yılından bu yana devam eden Vize Serbestisi Diyaloğu'nun tamamlanması ve 72 kriterin tümünün karşılanması amacıyla AB kurumlarıyla yürütülen çalışmaların sonuçlandırılmasına yönelik bir hedef tarih belirlenmiş midir? Türk vatandaşlarının Schengen bölgesine kısa süreli seyahatlerinde vize muafiyetinden yararlanabilmesi için, Bakanlığınızın öngördüğü somut yol haritası nedir?